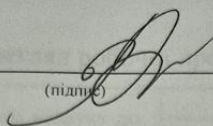

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра міжнародних відносин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПЕРЕМІЩЕННЯ
(вибірковий)

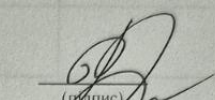
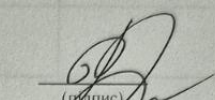
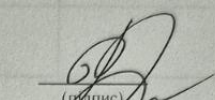
Спеціальність	за всіма спеціальностями
Освітня програма	реалізується в межах усіх освітніх програм
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

Розробники:

(підпис)

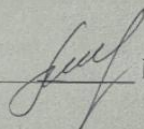
Наталія ВОЛЧЕНКО, к.е.н., доцент

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

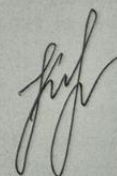
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин	протокол від 9 червня 2025 р. № 16		
	<table><tr><td>Завідувач Кафедри</td><td> (підпис)</td><td>Наталія ВОЛЧЕНКО (прізвище, ініціали)</td></tr></table>	Завідувач Кафедри	 (підпис)
Завідувач Кафедри	 (підпис)	Наталія ВОЛЧЕНКО (прізвище, ініціали)	

Погоджено:

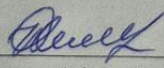
Голова ради із забезпечення
якості вищої освіти СНАУ

Маргарита ЛИШЕНКО

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Наталією КЛЕЦОВОЮ
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(Світлана Котельова)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 19.08. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПЕРЕМІЩЕННЯ		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра міжнародних відносин		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	усі спеціальності		
6.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 6 семестр		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл – 150 годин	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні – 30 годин	Практичні /семінарські – 30 годин	Лабораторні – 90 годин
9.	Мова навчання	Англійська /українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Волченко Наталія Василівна, к.е.н.,доц. доцент кафедри міжнародних відносин Години консультацій – кожного понеділка о 12.15, кабінет 110 г		
10.1	Контактна інформація	natavol4enko@gmail.com		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент “Права людини в умовах переміщення” є вибіркоким, спрямованим на формування у здобувачів освіти системного уявлення про особливості реалізації та захисту прав людини у контексті внутрішнього та міжнародного переміщення осіб. Курс охоплює міжнародні стандарти прав людини, нормативно-правове регулювання прав переміщених осіб в Україні та за кордоном, а також актуальні виклики, пов'язані з вимушеним переселенням, конфліктами, гуманітарною кризою та захистом вразливих категорій населення. Здобувачі набувають знань щодо правових механізмів захисту прав людини в умовах переміщення, ролі державних та міжнародних інституцій, особливостей доступу до соціальних, житлових, освітніх і медичних послуг для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та біженців. Особливу увагу приділено вивченню дискримінаційних практик, питань правової ідентифікації, інтеграції переміщених осіб у громади, дотримання принципу недопущення виселення (non-refoulement) і забезпечення права на повернення або добровільну інтеграцію. Завдання освітнього компоненту полягає у формуванні у здобувачів освіти компетентностей, необхідних для аналізу та оцінки ситуацій, що пов'язані з обмеженням прав переміщених осіб, розробки пропозицій щодо поліпшення політик у сфері міграції та захисту прав людини, ефективного застосування міжнародного та національного права у професійній діяльності. У процесі навчання здобувачі опановують інструменти моніторингу порушень прав людини, навчаються складати правові висновки, готувати звернення до відповідних органів, аналізувати кейси та практику міжнародних судів, зокрема Європейського суду з прав людини. Результати навчання за цією дисципліною включають здатність аргументовано обґрунтовувати необхідність правового захисту переміщених осіб, ідентифікувати загрози правам людини в умовах		

		кризових ситуацій, використовувати професійну термінологію та відповідні правові інструменти для захисту та відновлення порушених прав. Освітній компонент сприяє розвитку критичного мислення, правової свідомості, етичної відповідальності та міждисциплінарного підходу у сфері прав людини.
12.	Мета освітнього компонента	Сформувати у здобувачів вищої освіти системні знання, практичні навички та професійні компетентності, необхідні для правильного застосування норм національного та міжнародного права у сфері захисту прав людини в умовах переміщення, здатності ідентифікувати порушення прав переміщених осіб, аналізувати чинники вразливості, оцінювати ефективність заходів правового та соціального реагування, а також сприяти розвитку правозахисного мислення і здатності впливати на формування політик у сфері міграції та гуманітарного захисту.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	
14.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності ґрунтується на таких базових засадах, як відповідальність, сумлінність, чесність, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага тощо. Її норми існують у тісному зв'язку із нормами професійної етики. Політика академічної доброчесності направлена на недопущення проявів академічний плагіату, хибного співавторства, приписування результатів колективної діяльності, публікації вигаданих результатів досліджень, виконання на замовлення та продаж академічних текстів тощо. Моніторинг дотримання членами академічної спільноти університету академічної доброчесності покладається на Раду з академічної доброчесності. Норми, що формують політику академічної доброчесності закріплені у Кодексі академічної доброчесності, Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, Положенні про порядок перевірки академічних текстів на унікальність. Доступ до документів: https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/ Перевірка робіт будь-якого рівня на наявність проявів плагіату здійснюється за допомогою систем «Unicheck» та Strikeplagiarism.com. на основі внутрішньої бази університету і відкритих Інтернет-ресурсів. В освітньому середовищі університету формується “нульова” толерантність до будь-яких проявів академічної недоброчесності, а також систематично здійснюється популяризація та інформування спільноти щодо окресленого вище питання. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України “Про освіту”); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю із штрафом.
15.	Ключові слова	права людини, внутрішньо переміщені особи, біженці, міжнародне гуманітарне право, міжнародне право прав людини, соціальний захист переміщених осіб, правовий статус ВПО, правова ідентифікація,

		принцип недискримінації, захист вразливих груп, інституційні механізми захисту прав, правове регулювання міграції, Європейський суд з прав людини, соціальна інтеграція, політика тимчасового захисту, міжнародні стандарти прав людини, правозахисна діяльність, адаптація та реінтеграція
--	--	---

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД?
ДРН 1. Розуміти основні теоретичні підходи до прав людини та їхню роль у забезпеченні захисту внутрішньо переміщених осіб і біженців.	Практичні роботи 1,2,3,10, модульний контроль
ДРН 2. Визначати основні міжнародні та національні правові акти, що регулюють статус та права осіб, які зазнали примусового переміщення, та орієнтуватися в їхніх положеннях.	Практичні роботи 1,2,3,4, 6,8, 9, модульний контроль
ДРН 3. Застосовувати положення чинного законодавства України, міжнародного гуманітарного та правозахисного права при аналізі практичних ситуацій, пов'язаних із переміщенням населення.	Практичні роботи 2,3,4, 5, 8,10, модульний контроль
ДРН 4. Виявляти порушення прав людини в умовах переміщення, аргументовано формулювати правові позиції щодо шляхів їх захисту з урахуванням принципів верховенства права та недискримінації.	Практичні роботи 2,3,4, 5, 9, 10, модульний контроль
ДРН 5. Використовувати професійну термінологію, аналізувати кейси судової практики (зокрема ЄСПЛ) та готувати типові правові документи (звернення, запити, висновки) у сфері захисту прав переміщених осіб.	Практичні роботи 6,7,9, модульний контроль
ДРН 6. Виявляти потребу в подальшому навчанні, підвищенні правової обізнаності та розвитку професійних компетентностей у сфері прав людини та соціального захисту переміщених осіб	Практичні роботи 1-10, модульний контроль

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Сам роб	
	Лк	П.з / семін.			
<i>Тема 1. Поняття та еволюція прав людини: загальна характеристика</i> Поняття прав людини. Класифікація. Історичні етапи становлення прав людини. Природа і джерела прав людини. Необхідність міжнародного захисту прав людини.	2			6	1-8, 9, 13, 15, 18, 19, 22-25, 29-38
<i>Тема 2. Міжнародно-правові стандарти у сфері прав людини</i> Основні міжнародні документи з прав людини: ООН, Рада Європи, ОБСЄ. Загальна декларація прав людини, Пакти 1966 року, Європейська конвенція з прав людини. Органи контролю за дотриманням прав людини: Комітети ООН, ЄСПЛ. Механізми імплементації міжнародних стандартів в національне право.	2	4		6	1-8, 10,11-14, 17-25, 29-38

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

<i>Тема 3. Права людини в умовах збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій</i> Міжнародне гуманітарне право: основні принципи. Відмінність між правами людини і гуманітарним правом. Обмеження прав людини під час воєнного стану чи НС. Права цивільного населення під час конфліктів.	2			6	1-8, 9, 13, 15, 18, 19, 22-25, 29-38
<i>Тема 4. Внутрішньо переміщені особи: правовий статус та захист</i> Визначення ВПО: міжнародні й національні підходи. Основні причини внутрішнього переміщення. Закон України “Про забезпечення прав і свобод ВПО”. Державна політика щодо ВПО: програми, інституції, виклики.	2	4		6	1-8, 12,15,18, 19-22,25-27, 29-38
<i>Тема 5. Біженці та шукачі притулку: міжнародне та національне регулювання</i> Визначення понять “біженець”, “шукач притулку”, “особа, яка потребує додаткового захисту”. Конвенція 1951 року про статус біженців та Протокол 1967 року. Процедура надання статусу біженця в Україні. Права та обов’язки біженців.	2	4		6	1-8, 9-15, 18, 20, 25-27, 29-38
<i>Тема 6. Принцип недискримінації та захист вразливих груп переміщених осіб</i> Поняття дискримінації. Форми та прояви дискримінації. Особливості дискримінації переміщених осіб (гендерна, етнічна, вікова). Механізми захисту від дискримінації: омбудсман, суди, НГО. Вразливі групи серед ВПО та біженців	2			6	1-8, 12,15,18, 19-22,25-27, 29-38
<i>Тема 7. Соціальні, житлові, трудові та освітні права переміщених осіб</i> Гарантії соціального захисту ВПО: допомога, пенсії, пільги. Право на житло: механізми реалізації та проблеми. Право на працю: доступ до ринку праці, бар’єри. Право на освіту: доступ дітей ВПО до шкільної та вищої освіти.	2	2		6	1-8, 9,12,16, 19, 22-25, 27, 29-38
<i>Тема 8. Захист прав дитини в умовах примусового переміщення</i> Особливості прав дитини в контексті переміщення. Конвенція ООН про права дитини. Доступ до освіти, охорони здоров’я, соціальних послуг. Захист від насильства, торгівлі людьми, вербування у збройні формування.	2	2		6	1-8, 10,12-13, 15-19, 21-25, 29-38
<i>Тема 9. Право на повернення, переселення та інтеграцію переміщених осіб</i> Право на добровільне повернення: міжнародні стандарти. Альтернативи поверненню: інтеграція, переселення, асиміляція. Соціально-психологічні аспекти інтеграції. Приклади успішної інтеграції та реінтеграції ВПО.	2			6	1-8, 12,15,18, 19-22,25-27, 29-38
<i>Тема 10. Механізми захисту прав людини: міжнародні та національні інституції</i>	2	4		6	1-8, 14,18,19,

Міжнародні інституції: ООН, УВКБ ООН, ЄСПЛ, 2МКЧХ. Національні інституції: Уповноважений ВРУ з прав людини, судова система, органи виконавчої влади. Роль громадських організацій. Співпраця міждержавних і неурядових структур у сфері захисту прав ВПО.					22-27, 29-38
<i>Тема 11. Практика Європейського суду з прав людини щодо переміщених осіб</i> Повноваження ЄСПЛ та критерії прийнятності скарг. Аналіз ключових рішень щодо прав переміщених осіб. Вплив рішень ЄСПЛ на правові системи держав. Можливості для ВПО у захисті прав через ЄСПЛ.	2	4		6	1-8, 11,13, 15,19-24, 27, 29-38
<i>Тема 12. Гуманітарне право: зміст і застосування до переміщених осіб</i> Основні джерела гуманітарного права: Женевські конвенції. Принципи захисту цивільного населення. Заборона переміщення, депортації, переселення. Злочини проти людяності, воєнні злочини та відповідальність.	2	2		6	1-8, 12,15,18, 19-22,25-27, 29-38
<i>Тема 13. Право на ідентичність, реєстрацію та документи у ВПО та біженців</i> Проблема визнання особи та документування. Механізми реєстрації ВПО. Вплив відсутності документів на реалізацію прав. Доступ до реєстрації актів цивільного стану.	2			6	1-8, 11-17, 19, 20-26, 29-38
<i>Тема 14. Гендерний аспект у захисті прав переміщених осіб</i> Особливі потреби жінок і дівчат серед ВПО. Ризики гендерного насильства та торгівлі людьми. Механізми захисту: притулки, гарячі лінії, правова допомога. Політики гендерної рівності в умовах переміщення.	2	2		6	1-8, 10-13, 18-24, 27, 29-38
<i>Тема 15. Сучасні виклики прав людини в умовах міграційної кризи</i> Глобальні тенденції переміщення населення. Вплив збройних конфліктів, кліматичних змін, пандемій. Роль держав у протидії порушенням прав переміщених осіб. Міжнародна солідарність і розподіл відповідальності.	2	2		6	1-8, 9, 13, 15, 18, 19, 22-25, 29-38
Всього	30	30		90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
-----	---	-----------------	--	-----------------

ДРН 1. Розуміти основні теоретичні підходи до прав людини та їхню роль у забезпеченні захисту внутрішньо переміщених осіб і біженців.	- проведення лекційних (розповідь) та практичних (пояснення) занять з використанням мультимедіа, ілюстрацій, роботи із книгами (читання, переклад, складання плану, рецензування, узагальнення, складання опорних таблиць, діаграм), інструктажів, бесід	10	- самостійне додаткове опрацювання лекційного матеріалу; -опрацювання книг із подальшим складанням тез, складанням конспекту, написанням реферату, систематизацією зведених оглядів, підготовкою зведеного конспекту	15
ДРН 2. Визначати основні міжнародні та національні правові акти, що регулюють статус та права осіб, які зазнали примусового переміщення, та орієнтуватися в їхніх положеннях.	- проведення практичних занять (розповідь, пояснення, дискусія (евристична та репродуктивна), робота з книгою (читання, переклад, складання плану, рецензування, узагальнення, складання опорних таблиць, діаграм) з використання опорних конспектів лекцій.	10	- самостійне додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - самостійне опрацювання інструкцій до виконання певних практичних робіт та підготовки до їх захисту; опрацювання книг із подальшим складанням схем, таблиць, запис власних думок в процесі порівняння, записом висновків; - самостійна підготовка до тестування різної тематики за курсом.	15
ДРН 3. Застосовувати положення чинного законодавства України, міжнародного гуманітарного та правозахисного права при аналізі практичних ситуацій, пов'язаних із переміщенням населення.	- проведення практичних занять з метою ознайомлення студентів із такими методами, як аналітичний, синтезу, індукції, дедукції, компаративним методом, методом комплексного аналізу, соціологічних досліджень та історичним методом з використання опорних конспектів лекцій.	10	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	15
ДРН 4. Виявляти порушення прав людини в умовах переміщення, аргументовано формулювати правові позиції щодо шляхів їх захисту з урахуванням принципів верховенства права та недискримінації.	- практичні заняття з використанням технічних засобів навчання, мозковий штурм, рольові ігри, вирішення нагальних ситуативних завдань, диспути, круглі столи, розв'язання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності) з використання опорних конспектів лекцій.	100	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	15

ДРН 5. Використовувати професійну термінологію, аналізувати кейси судової практики (зокрема ЄСПЛ) та готувати типові правові документи (звернення, запити, висновки) у сфері захисту прав переміщених осіб.	- практичні заняття з використанням технічних засобів навчання, мозковий штурм, рольові ігри, вирішення нагальних ситуативних завдань, диспути, круглі столи, розв'язання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності) з використання опорних конспектів лекцій.	10	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	15
ДРН 6. Виявляти потребу в подальшому навчанні, підвищенні правової обізнаності та розвитку професійних компетентностей у сфері прав людини та соціального захисту переміщених осіб	- практичні заняття з використанням технічних засобів навчання, мозковий штурм, рольові ігри, вирішення нагальних ситуативних завдань, диспути, круглі столи, розв'язання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності) з використання опорних конспектів лекцій.	10	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	15
Всього годин		60		90

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Міжнародно-правові стандарти у сфері прав людини	7 бали /7%	До 2 тижня
2.	Практична робота 2. Внутрішньо переміщені особи: правовий статус та захист	7 балів /7%	До 4 тижня
3.	Практична робота 3. Біженці та шукачі притулку: міжнародне та національне регулювання	7 балів/7%	До 5 тижня
4.	Практична робота 4 Соціальні, житлові, трудові та освітні права переміщених осіб	7 балів /7%	До 6 тижня
5.	Практична робота 5. Захист прав дитини в умовах примусового переміщення	7 балів /7%	До 7 тижня
6.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 8 тижня
7.	Практична робота 6. Механізми захисту прав людини: міжнародні та національні інституції	7 балів /7%	До 10 тижня
8.	Практична робота 7 Практика ЄСПЛ щодо прав переміщених осіб	7 балів/7%	До 11 тижня
9.	Практична робота 8. Гуманітарне право: зміст і застосування до переміщених осіб	7 балів /7%	До 12 тижня
10.	Практична робота 9. Гендерний аспект у захисті прав переміщених осіб	7 балів /7%	До 13 тижня

11.	Практична робота 10. Сучасні виклики прав людини в умовах міграційної кризи	7 балів /7%	До 14 тижня
12.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 15 тижня
13.	Разом	100 балів /100%	

Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Практична робота 1. Міжнародно-правові стандарти у сфері прав людини	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Практична робота не виконана або виконана з грубими помилками. Студент не засвоїв змісту міжнародно-правових стандартів у сфері прав людини, не орієнтується у джерелах міжнародного права та механізмах їх реалізації. Відсутнє розуміння ролі міжнародних інституцій у сфері захисту прав людини.	Студент продемонстрував поверхове розуміння основних міжнародно-правових стандартів у сфері прав людини. Орієнтується у базових міжнародних актах (Загальна декларація прав людини, Міжнародні пакти про права людини, Європейська конвенція з прав людини), але допускає неточності у визначенні їх змісту та юридичної сили. Має труднощі з практичним застосуванням міжнародних норм у національній правовій системі та з поясненням діяльності міжнародних механізмів захисту прав людини (ООН, Рада Європи, ЄСПЛ).	Завдання виконані з незначними неточностями. Студент розуміє суть міжнародно-правових стандартів у сфері прав людини, знає основні міжнародні документи та їх юридичну природу. Орієнтується у практиці застосування норм міжнародного права в Україні, розуміє компетенцію ключових міжнародних правозахисних інституцій. Допускає окремі неточності у деталях щодо процедур звернення та розгляду справ у міжнародних судах і комітетах.	Практична робота виконана повністю, системно та без зауважень. Студент вільно орієнтується в міжнародно-правових стандартах прав людини, знає їх класифікацію, юридичну силу, механізми імплементації в національне законодавство. Впевнено застосовує знання щодо діяльності міжнародних правозахисних органів (ООН, Рада Європи, ЄСПЛ, Міжнародний кримінальний суд), розуміє процедури захисту прав людини на міжнародному та національному рівнях.
Практична робота 2. Внутрішньо переміщені особи:	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Практична робота не виконана або виконана з	Студент сформував загальне уявлення про правовий	Завдання виконані з незначними	Практична робота виконана повністю, чітко та без

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

правовий статус та захист	істотними помилками. Студент не орієнтується в основних поняттях і законодавчих актах, що регулюють правовий статус ВПО. Відсутнє розуміння прав, гарантій та механізмів соціально-правового захисту внутрішньо переміщених осіб. Не може навести приклади практичної реалізації державної політики у цій сфері.	статус та захист ВПО, проте знання є фрагментарними й недостатньо системними. Орієнтується у базових положеннях Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», але плутається щодо окремих правових гарантій. Має труднощі з аналізом практики реалізації прав ВПО та діяльності органів державної влади й місцевого самоврядування у сфері їхнього захисту.	неточностями. Студент розуміє основні положення законодавства України щодо статусу та правового захисту ВПО, знає міжнародно-правові стандарти у цій сфері. Орієнтується в механізмах надання допомоги та соціальних гарантій ВПО, розуміє роль державних органів, органів місцевого самоврядування й міжнародних організацій у забезпеченні прав ВПО. Допускає окремі неточності у деталях практичного застосування законодавчих норм.	зауважень. Студент вільно орієнтується у правовому статусі та захисті ВПО, знає національне й міжнародне законодавство та практику його застосування. Впевнено аналізує механізми реалізації прав ВПО, розуміє проблеми їхнього правового й соціального забезпечення, пропонує аргументовані приклади та шляхи вдосконалення державної політики у цій сфері.
Практична робота 3. Біженці та шукачі притулку: міжнародне та національне регулювання	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Практична робота не виконана або виконана з грубими помилками. Студент не орієнтується у поняттях «біженець», «шукач притулку», не знає основних норм міжнародного та національного законодавства у цій сфері. Не розуміє ролі Конвенції про статус біженців	Студент має загальне уявлення про статус біженців і шукачів притулку, але знання фрагментарні. Орієнтується у положеннях законодавства України про біженців та осіб, які потребують додаткового чи тимчасового захисту, проте допускає помилки в тлумаченні окремих норм. Має труднощі з аналізом	Завдання виконані з незначними неточностями. Студент розуміє правовий статус біженців і шукачів притулку, орієнтується у міжнародно-правових актах (Конвенція 1951 р., Протокол 1967 р., документи УВКБ ООН) та українському законодавстві.	Практична робота виконана повністю та якісно. Студент вільно орієнтується в міжнародному й національному регулюванні правового статусу біженців та шукачів притулку. Знає основні права, гарантії та процедури їх захисту, впевнено аналізує національну практику у контексті міжнародних стандартів. Уміє

	1951 року та Протоколу 1967 року, плутається у правах і гарантіях, які надаються зазначеним категоріям осіб.	міжнародних стандартів і практичних механізмів їх імплементації в Україні	Знає основні процедури надання статусу, права й обов'язки шукачів притулку та біженців, механізми їхнього соціально-правового захисту. Допускає окремі неточності у деталях практичного застосування.	наводити аргументовані приклади, демонструє здатність до критичного аналізу та формулює пропозиції щодо вдосконалення законодавчої й правозастосовної практики.
Практична робота 4 Соціальні, житлові, трудові та освітні права переміщених осіб	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Практична робота не виконана або виконана з грубими помилками. Студент не орієнтується у соціальних, житлових, трудових та освітніх правах внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Не знає базових положень законодавства України та міжнародних документів щодо гарантій ВПО, плутається у правах та механізмах їх реалізації.	Студент має загальне уявлення про соціальні, житлові, трудові й освітні права ВПО, проте знання поверхневі й фрагментарні. Орієнтується в окремих положеннях Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», але допускає суттєві неточності в тлумаченні. Має труднощі з аналізом механізмів реалізації й захисту прав у соціальній сфері, зокрема у питаннях отримання житла, працевлаштування та доступу до освіти.	Завдання виконані з незначними неточностями. Студент знає основні гарантії соціального, житлового, трудового та освітнього захисту ВПО, орієнтується у нормах українського законодавства та міжнародних документах. Розуміє порядок реалізації цих прав, може наводити приклади проблем їх забезпечення на практиці, але не завжди достатньо глибоко аналізує особливості їх застосування.	Практична робота виконана повністю та якісно. Студент вільно орієнтується у соціальних, житлових, трудових та освітніх правах ВПО, добре знає нормативно-правову базу України та міжнародні стандарти. Уміє аналізувати практику застосування норм, наводить конкретні приклади й демонструє здатність критично оцінювати ефективність державної політики у сфері захисту ВПО. Формулює аргументовані висновки та пропозиції щодо вдосконалення механізмів забезпечення їхніх прав
Практична робота 5. Захист прав дитини в умовах	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Практична робота не виконана або виконана з грубими	Студент має загальне уявлення про захист прав дитини в умовах	Завдання виконані з незначними неточностями.	Практична робота виконана повністю та якісно. Студент вільно орієнтується

примусового переміщення	помилками. Студент не володіє базовими знаннями про права дитини в умовах примусового переміщення. Не знає положень Конвенції ООН про права дитини, Закону України «Про охорону дитинства» та інших нормативних актів. Не розрізняє ключові гарантії у сфері соціального захисту, освіти, охорони здоров'я та сімейних прав дітей, які стали ВПО.	примусового переміщення, проте знання поверхневі й недостатньо системні. Орієнтується у базових нормах міжнародних і національних актів, але допускає неточності у визначенні механізмів забезпечення прав дітей. Має труднощі з аналізом конкретних проблем, зокрема у питаннях доступу до освіти, соціальних послуг та психологічної підтримки дітей-переселенців.	Студент демонструє розуміння міжнародних стандартів (Конвенція ООН про права дитини, Європейська конвенція з прав людини) та національної правової бази щодо захисту дітей у ситуації примусового переміщення. Орієнтується у питаннях соціального забезпечення, освіти, охорони здоров'я, правової допомоги, може наводити приклади практичних проблем, але аналіз іноді бракує глибини чи системності.	у міжнародно-правових стандартах та національному законодавстві щодо захисту прав дітей у контексті примусового переміщення. Уміє аналізувати практичні ситуації, наводить приклади реальних проблем і способів їх вирішення, формулює аргументовані висновки. Демонструє здатність критично оцінювати державну політику та пропонувати шляхи удосконалення механізмів захисту прав дітей-переселенців.
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 балів	3-7 балів	7-13 балів	14-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практична робота 6. Механізми захисту прав людини: міжнародні та національні інституції	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Практична робота не виконана або виконана з грубими помилками. Студент не володіє знаннями про систему інституційного захисту прав людини на міжнародному та національному рівнях. Не знає основних органів ООН, Ради Європи,	Студент має загальне уявлення про інституційні механізми захисту прав людини, проте знання фрагментарні й недостатньо чіткі. Орієнтується у міжнародних та національних органах захисту, але плутається в їхніх функціях, юрисдикції та процедурах розгляду звернень.	Завдання виконані з незначними неточностями. Студент демонструє розуміння системи міжнародних і національних інституцій захисту прав людини, зокрема ролі ЄСПЛ, Комітету ООН з прав людини, Омбудсмана та	Практична робота виконана якісно та в повному обсязі. Студент вільно орієнтується у міжнародних і національних механізмах захисту прав людини, знає порядок їхнього функціонування, процедури подання скарг та приклади ефективного застосування. Уміє аналізувати практичні ситуації,

	Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України, Уповноваженого ВРУ з прав людини тощо. Не розуміє механізмів подання скарг та процедур захисту.	Має труднощі з поясненням практичного застосування норм права при захисті прав людини.	судової системи України. Орієнтується в процедурах захисту, може наводити приклади практичних справ, але аналіз іноді бракує глибини чи чіткої аргументації.	робить аргументовані висновки щодо ефективності різних інституцій, пропонує шляхи вдосконалення системи захисту прав людини в Україні
Практична робота 7 Практика ЄСПЛ щодо прав переміщених осіб	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Практична робота не виконана або виконана з численними помилками. Студент не знає або неправильно відтворює основні рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), що стосуються прав внутрішньо переміщених осіб та біженців. Не розуміє значення практики ЄСПЛ для національної правової системи та механізмів захисту прав переміщених осіб.	Студент має загальне уявлення про практику ЄСПЛ щодо прав переміщених осіб, але знання фрагментарні та поверхові. Орієнтується у кількох рішеннях Суду, проте плутається в юридичних позиціях, статтях Конвенції та правових наслідках. Має труднощі з поясненням, як ці рішення застосовуються в українському контексті.	Завдання виконані з незначними неточностями. Студент знає ключові рішення ЄСПЛ щодо прав переміщених осіб, зокрема у сфері права на житло, свободи пересування, доступу до правосуддя та захисту від дискримінації. Орієнтується в основних статтях Європейської конвенції з прав людини, розуміє значення практики Суду для України, але аналіз окремих кейсів потребує більшої глибини.	Практична робота виконана повністю та якісно. Студент вільно орієнтується у практиці ЄСПЛ щодо прав переміщених осіб, знає ключові рішення та їхній вплив на захист прав людини в Україні. Вміє аналізувати конкретні справи, робити аргументовані висновки, співвідносити позиції Суду з українською практикою. Демонструє вміння критично оцінювати прогалини у національному законодавстві та пропонувати шляхи вдосконалення його імплементації з урахуванням практики ЄСПЛ.
Практична робота 8. Гуманітарне право: зміст і застосування до переміщених осіб	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Робота відсутня або виконана з численними суттєвими помилками. Студент не розрізняє поняття міжнародного гуманітарного права (МГП), не	Студент має загальне уявлення про МГП та його базові положення. Орієнтується в окремих принципах і джерелах, але знання неповні та фрагментарні. Важко пояснює	Завдання виконані з незначними неточностями. Студент розуміє основні джерела й принципи МГП, знає ключові права переміщених	Практична робота виконана якісно та повністю. Студент чітко розуміє зміст та принципи МГП, знає його джерела й механізми реалізації щодо переміщених осіб. Уміє аналізувати норми

	знає його основних джерел (Женевські конвенції, Додаткові протоколи), не розуміє, як норми МГП застосовуються щодо переміщених осіб у збройних конфліктах.	особливості правового статусу внутрішньо переміщених осіб і біженців у контексті МГП. Має труднощі з наведенням прикладів практичного застосування гуманітарних норм у сучасних умовах.	осіб у збройних конфліктах. Орієнтується у взаємозв'язку МГП із міжнародними стандартами у сфері прав людини, може наводити приклади із практики міжнародних органів. Потребує більшої точності у деталях застосування норм до конкретних ситуацій.	права в контексті збройних конфліктів, вільно орієнтується у співвідношенні гуманітарного права й прав людини. Наводить конкретні приклади застосування МГП, робить аргументовані висновки, демонструє здатність критично оцінювати сучасні виклики у сфері захисту переміщених осіб.
Практична робота 9. Гендерний аспект у захисті прав переміщених осіб	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Робота відсутня або виконана з грубими помилками. Студент не розуміє сутності гендерного підходу у сфері прав людини, не знає особливостей становища жінок, дітей та інших вразливих груп серед переміщених осіб. Не орієнтується у міжнародних документах (CEDAW, Пекінська платформа дій, резолюції РБ ООН 1325 та ін.) та національному законодавстві щодо гендерної рівності.	Студент має загальні знання про гендерні аспекти захисту прав переміщених осіб, проте вони поверхові й неповні. Орієнтується у деяких положеннях міжнародних і національних актів, але плутається у визначеннях і прикладах. Має труднощі з аналізом специфічних ризиків для жінок і дітей під час переміщення та з визначенням правових механізмів їх захисту.	Завдання виконані з незначними недоліками. Студент розуміє ключові проблеми гендерної рівності серед переміщених осіб, знає основні міжнародні та національні механізми захисту прав. Орієнтується у темі запобігання гендерно зумовленому насильству, може наводити приклади правозахисних практик. Має певні неточності у деталях або в застосуванні норм до конкретних кейсів.	Практична робота виконана якісно та аргументовано. Студент чітко розуміє гендерний вимір захисту прав переміщених осіб, демонструє знання міжнародних стандартів (CEDAW, Конвенція Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок та домашньому насильству, резолюції РБ ООН про «Жінок, мир і безпеку») та їх імплементації у національне законодавство. Уміє аналізувати конкретні ситуації, виділяти вразливі групи та пропонувати ефективні шляхи захисту їхніх прав. Робота має аналітичний характер і містить

				приклади з сучасної практики.
Практична робота 10. Сучасні виклики прав людини в умовах міграційної кризи	0-1,75 бал	1,75-3,5 бали	3,5-5,25 бали	5,25-7 бали
	Практична робота не виконана або виконана з грубими помилками. Студент не розуміє сучасних проблем у сфері прав людини під час міграційних криз, не знає міжнародних та національних механізмів захисту прав мігрантів і біженців. Не вміє аналізувати приклади порушень прав людини та не розрізняє основні групи вразливих осіб.	Студент має загальне уявлення про сучасні виклики прав людини під час міграційних криз, проте знання неповні та фрагментарні. Орієнтується у базових положеннях міжнародного права та національного законодавства щодо прав біженців і мігрантів, але плутається у визначенні механізмів захисту та практичних способів їх реалізації.	Завдання виконані з незначними неточностями. Студент розуміє основні проблеми захисту прав людини у контексті міграційних криз, знає ключові міжнародні документи та національні норми, орієнтується в категоріях вразливих груп. Може аналізувати конкретні приклади порушень прав людини, пропонувати шляхи їхнього вирішення, але іноді бракує глибини аналізу або системності викладу.	Практична робота виконана повністю та якісно. Студент вільно орієнтується у сучасних викликах прав людини в умовах міграційної кризи, знає міжнародні стандарти та національні механізми захисту мігрантів і біженців. Уміє аналізувати реальні кейси, виділяти основні проблеми, робити аргументовані висновки та пропонувати практичні шляхи удосконалення політики захисту прав людини. Робота демонструє критичне мислення та аналітичні здібності.
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 балів	3-7 балів	7-13 балів	14-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест

5.1.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу

3	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку	Регулюється студентом самостійно
4	Захист практичних робіт	Через тиждень після їх здачі
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	Протягом всього семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1.1. Основні джерела

1. Eigure L. E. Protection manual for human rights defenders. Dublin: Front Line, 2005. 138 p.
2. Human Rights, Spiritual Values and Global Economy: scientific publication / ed. by B. Sitek. Ecko House publishing, 2011. 600 p.
3. Human rights. A compilation of international instruments. Vol.1. Universal Instruments. New York and Geneva: United Nations Publication, 1994.
4. International Protection of Human Rights / Ed. by Lattmann T., Vizi B. Budapest: National University of Public Service Institute of International Studies, 2014. 145 p.
5. Korff Douwe. The right to life. A guide to the implementation of Article 2 of the European Convention on Human Rights. Strasbourg, 2006. 96 p.
6. Кваліфікаційний (адвокатський) іспит: У 17 кн. Кн. 16. Європейська Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: навчальний посібник для осіб, які виявили бажання стати адвокатом / наук. ред.: О. Д. Святоцький, Р. О. Стефанчук, О. М. Дроздов. Київ: Видавничий Дім "Ін Юре", 2017. 208 с.
7. Разметаєва Ю. С. Доктрина та практика захисту прав людини: навч. посібн., 2018. 364 с.
8. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини: навч. посібн. Київ, 2018. 168 с.

6.1.2. Інші джерела

9. Boas Gideon. Public International Law: Contemporary Principles and Perspectives. Edward Elgar Publishing, Ltd. 2012. 400 p.
10. Craig P. EU law: text, cases, and materials / P. Craig, G. Burca. 5-th ed. Oxford: Oxford University Press, 2011. 1162 p.
11. Precedent UA – 2016: наукове видання / В Лутковська [та ін.]. Київ: КВІЦ, 2017. 326 с.
12. Precedent UA – 2017: науково-практичне видання / USAID; Українська Гельсінська спілка з прав людини. Київ: КВІЦ, 2018. 412 с.
13. Shaw Malcolm N. International Law. Cambridge University Press, Sixth edition. 2008. 1710 p.
14. Volchenko N., Bondar N., Rohovenko O., Klochko M. Migration Crisis and Social Security: Challenges and Consequences. *Global Scientific Trends:*

Economics and Public Administration, 3 (3), 78-94. URL: <https://gst-journal.net.ua/index.php/gst/article/view/22>

15. Бичук І. О., Червона С. П., Волченко Н. В. Соціальна мобільність у сучасному суспільстві: дослідження факторів, що впливають на підвищення чи зниження соціального статусу. *Habitus*. 2024. №60

16. Волченко Н. В. Міжнародно-правове регулювання захисту права на індивідуальну продовольчу безпеку в рамках ФАО. Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету. 2022. № 1. 308-311. URL: http://lsej.org.ua/1_2022/77.pdf

17. Волченко Н. В., Курило О. М. Міжнародно-правові засоби захисту права на продовольство та їх релевантність за поточних кліматичних змін. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 2. С. 183-186. URL: http://lsej.org.ua/2_2022/40.pdf

18. Волченко Н. В., Курило О. М. Право на продовольство у міжнародному гуманітарному праві. Альманах міжнародного права. 2023. № 29. С. 26-33. URL: <http://inlawalmanac.mgu.od.ua/v29/3.pdf>

19. Головатий С. Про людські права: лекції. Київ: Дух і літера, 2016. 760 с.

20. Волченко Н.В., Бондар Н.А. Політика соціального забезпечення мігрантів у контексті сталого розвитку. *Приватне та публічне право*. 2025. № 1. С. 53–58. URL: http://pp-law.in.ua/archive/1_2025/10.pdf

21. Волченко Н. В. Захист права людини на продовольство у міжнародному публічному праві. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2021. № 6. С. 120 – 124. URL: http://apnl.dnu.in.ua/6_2021/20.pdf

22. Гігін О. В., Волченко Н. В., Лавренко Д. О. Конституційно-правове регулювання прав і свобод людини громадянина в Україні в умовах євроінтеграції. *Академічні візії*. 2023. № 18. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/323>

23. Гом'єн Д. Короткий путівник Європейською конвенцією з прав людини. Львів: Кальварія, 2000.

24. Дацюк Т. К., Мирошніченко В. О., Волченко Н. В. Визначення міжнародно-правового статусу біженців у сучасних воєнних реаліях (український досвід). *Академічні візії*. 2023. № 17 URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/277>

25. Дудаш Т. І. Практика європейського суду з прав людини : навчальний посібник. 2-е вид. Київ: Правова єдність: Алерта, 2014, 2016.

26. Клецова Н. В., Волченко Н. В., Курило О. М. Наукове дослідження міжнародно-правового досвіду регулювання праці трудових мігрантів у Німеччині в рамках розвитку міжнародних відносин. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 6. С. 659–663

27. Комарова Т. В. Юрисдикція суду Європейського Союзу: монографія. Харків: Право, 2010. 360 с.

28. Міжнародна хартія прав людини: збірник / ред. А. М. Шлепаков. Київ: Наукова думка, 1991.

29. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. 2(11). 2013: офіційне видання перекладів рішень Європейського суду з прав людини. Київ: Міністерство юстиції України, 2013. 238 с.

30. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. 3(12). 2013: офіційне видання перекладів рішень Європейського суду з прав людини. Київ: Міністерство юстиції України, 2013. 239 с.

31. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. 4(13). 2013: офіційне видання перекладів рішень Європейського суду з прав людини. Київ: Міністерство юстиції України, 2013. 239 с.

32. Практика застосування європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: стаття 6 та стаття 1 Першого Протоколу: практичний посібник / упор.: В. Я. Погребник, С. О. Кравцов. Харків: Право, 2018. 196 с. Теорія та практика застосування конвенції про захист прав людини і основоположних свобод / ред.: О. В. Сердюк, І. В. Яковюк. Харків: Право, 2017. 374 с.

33. Фурса С. Я. Науково-практичний коментар до Закону України “Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини”: науково-виробниче видання / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса. Київ : Видавець Фурса С. Я., 2007. 52 с.

34. Шевчук С. Судовий захист прав людини. Практика Європейського суду з прав людини у контексті західної правової традиції: наукове видання. Київ, 2010. 832 с.

6.2. Додаткові джерела

29. A Basic Handbook for UN Staff. Office of the high commissioner for human rights United Nations staff college project. URL: <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/HRhandbooken.pdf>

30. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. Official Site. URL: <https://mfa.gov.ua/en>

31. UN-ilibrary. URL: <https://www.un-ilibrary.org/>

32. United Nations. Official Site. URL: <https://www.un.org/en>

33. The International Court of Justice. Official Site. URL: <https://www.icj-cij.org/>

34. International Criminal Court. Official Site. URL: <https://www.icc-cpi.int/>

35. European Court of Human Rights. Official Site. URL: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

36. About UN in Ukraine. URL: <http://www.un.org.ua/en>

37. Представництво Європейського Союзу в Україні URL: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/more_info/euroclubs/euroclubs_uk.htm

6.3. Програмне забезпечення

38. Навчально-методичний комплекс з дисципліни “Права людини в умовах переміщення”, на платформі Moodle, СНАУ, 2025 рік. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6144>

Рецензія на робочу програму (силабус) Права людини в умовах переміщення
Розроблену викладачем кафедри міжнародних відносин к.е.н., доц. Наталією ВОЛЧЕНКО

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання(ДРН)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання(ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент

Викладач кафедри міжнародних відносин к.е.н., доцент Наталія КЛЄЦОВА

(назва)

(посада, ПІБ)

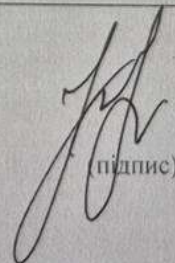
(підпис)

Рецензія на робочу програму (силабус) Права людини в умовах переміщення
Розроблену викладачем кафедри міжнародних відносин к.е.н., доц. Наталією ВОЛЧЕНКО

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання(ДРН)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання(ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент

Викладач кафедри міжнародних відносин к.е.н., доцент Наталія КЛЄЦОВА
(назва) (посада, ПІБ)

(підпис)